

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

Forsyning med energi står over for væsentlige udfordringer de kommende årtier. Ressourceknaphed, afhængighed og forurening med klimapåvirkning til følge har sat fokus på behovet for at omstille energiforsyningen til vedvarende energi og finde løsninger på lagring af energi, der kan afløse de fossile brændsler. De seneste årtier har det politiske fokus desværre ikke primært været rettet mod løsning af ovenstående udfordringer, men derimod på liberalisering og markedsøgelse af energiproduktion og forsyning. Privatiseringen har medført mindre demokrati, højere priser på el og sat udbygning med vedvarende energi i stå.

Forslagsstillerne finder, der er behov for, at styring og planlægning af energiinfrastrukturen ligger i offentlige hænder, og ønsker, at en fremtidig udbygning med vedvarende energi undgår flere forsinkelser, som er konsekvensen af at vente på, at energiformerne bliver rentable for de private investorer. Langsigtet planlægning og langsigtede investeringer, som energiforsyningen kræver, er dårligt forenelige med de ejerstrukturer, der findes på markedet, og derfor må der sættes anderledes.

Udvikling af VE-brint-samfundet bør være et højt prioriteret anliggende for hele samfundet. Alle fremtidige generationer vil få nytte af investeringer i udvikling af teknologi og produktion. Det er i denne forbindelse nødvendigt at udvikle ejendomsformer, der garanterer forsyningssikkerhed, sikrer udviklingen af en energisektor til fremme af vedvarende energi og styrker et produktionsdemokrati. Brintproduktion og brintforsyning er en nøgleaktivitet, der skal være under 100 pct. offentlig kontrol og ikke være underkastet multinationale selskabers luner.

Også selskaber, der producerer brændselsceller og udvikler nye og snilde brintbårne transportmidler, skal integreres i den lokale brintplanlægning gennem krav om at deltage i formålsstyrede virksomheder, der spiller sammen med den lokale planlægning.

VE-brint-samfundet er en krumtap i fremtidens beredtygtige samfund. Derfor skal alle aktører, der modtager støtte fra brintfonden, udvikle selskabsformer,

der garanterer åbenhed og sikrer deltagelse fra mange forskellige lokale kræfter. Uanset den nærmere organisationsform skal alle selskaber leve op til følgende kriterier:

- Overskud ud over forrentningen af kapitalindskud øremærkes til en fortsat udvikling af brintsamfundet. Dette skal fremgå af den erhvervsdrivende fonds formål, aktionæroverenskomsten eller anden fundats. Der er således tale om formålsstyrede virksomheder.
- Alle kapitalindskydere – offentlige som private (hvad enten disse er foreninger eller enkeltpersoner) – skal højst kunne modtage en forrentning svarende til maksimalt diskontoen.
- Selskaberne skal indeholde to skarpt adskilte styringsniveauer.
 1. Et formålsstyringsniveau. Selskabernes formål skal løbende kunne gøres til genstand for en demokratisk diskussion, der resulterer i en udmelding om de konkrete mål. Bestyrelserne skal sammensættes af såvel kapitalindskydere som ansatte eller i nogle tilfælde ansatte og brugere. Det vil være naturligt, at kapitalindskyderne udgør flertallet.
 2. Et autonomt driftsniveau, der skal arbejde hen mod de udstukne formål, men aldrig på bekostning af de driftsøkonomiske betragtninger.
- De ansatte skal sikres mulighed for at gå på »brintorlov« eller »brintrotation« for at uddanne sig inden for brintteknologi og brintimplementering eventuelt med mulighed for at afprøve egne ideer eller kunne søge stillinger inden for andre dele af brintsamfundet.

Et kernepunkt i beslutningsforslaget er således den fællesejede virksomhed, hvor den demokratiske debat om gennemførelse af de overordnede mål udgør en retningspil for den enkelte driftsenhed/de enkelte driftsenheder, der til gengæld har ret og pligt til at varetage »bundlinjebetragtningen«. En sådan adskillelse findes til eksempel i det kollektivt drevne firma Egen Vinding & Datter med afdelinger i Ringsted, Saksøbing og København. »Fonden til fremme af blivende